

BUKKSPRANGET GÅRDS- OG NATURBARNEHAGE

ÅRSPLAN 2023/2024

*ENGASJEMENT BASERT PÅ TRYGGHET
OG VIRKELIGHET*

Kontaktinformasjon

Besøksadresse: Kvålsvegen 65 og 93, 7519 Elvarli

Daglig leder: Hege Skjei, 93069642 leder@bukkspranget.no

Bukkspranget gårds- og naturbarnehage: 95989291

Medlemmer i samarbeidsutvalget: Foreldrerepresentanter:

Amalie Skjegstad: Tlfnr. 93082004 a_skjegstad@hotmail.com

Martine Kristiansen: Tlfnr. 90209385 martiine89@hotmail.com

Fra barnehagen: Hege Skjei og Hanne Berdahl

Årsplan godkjent av samarbeidsutvalget: 30.10.2023

Innholdsfortegnelse

Generell informasjon.....	S.3	Overgang fra småbarn til storbarn.....	S.22
Praktisk informasjon.....	S.4	Overgang til skolen.....	S.23
Dagsrytmen.....	S.5	Hestetilvenning og ridning i barnehagen.....	S.25
Klesveileder.....	S.6	Utvikling av vennskap og sosial kompetanse, likestilling, likeverd, diskriminering.....	S.26
Barnehagens samfunnsmandat.....	S.9	Psykososialt barnehagemiljø.....	S.27
Barnehagens innhold og oppgave.....	S.10	Trafikksikkerhet i hente og bringesituasjonen.....	S.29
Konseptet.....	S.11	Kompetanseutvikling og satsningsområde for personaler.....	S.30
Visjon og verdigrunnlag – pedagogisk praksis.....	S.12	Barnehagebasert kompetanseutvikling- Sammen om å få det til.....	S.31
Barns medvirkning.....	S.13	Dimensjoner Bukkspranget jobber med i 2023 2024.....	S.33
Progresjon.....	S.14	Foreldre/foresattes evaluering av barnehagens årsplan for 2022 – 2023.....	S.34
Samarbeid mellom hjem og barnehage.....	S.18	Grønt flagg.....	S.36
Forventninger til foreldre.....	S.19	Tema for hver måned barnehageåret 2023-2024.....	S.86
Sykdommer.....	S.20	Datoer å huske barnehageåret 2023-2024.....	S.39
Når må barnet være hjemme.....	S.21		

Generell informasjon

Bukkspranget gårds- og naturbarnehage er en privat barnehage som åpnet i desember 2005 av Hege og Oddbjørn Skjei. Basebygget for barnehagen ble satt opp i 2008, og bygget ut ytterligere i 2010, og i 2012 med grillhus. 2017 restaureres stabburet på gården for å tilrettelegge flere rom for barnehagen. Barnehagen er knyttet opp mot gården Skjei Søndre som ligger rett over jordet for barnehagen. På gården Skjei søndre er barnehagen godkjent som familiebarnehage med 5 heltidsplasser. Den ordinære barnehagen, Bukkebu, har godkjent 114,2 m² som tilsvarer et areal for ca. 25 heltidsplasser. Personalet organiserer en rulling på hvilke barn som er på gården. Det vil si at for barna er det av ingen betydning om barnet går i familiebarnehagen eller den ordinære barnehagen. Det er kun en teknisk sak hvilke barn som er plassert hvor.

Bukkspranget gårds- og naturbarnehage tar imot barn i alderen 0-6 år.

Roller

Eier og daglig leder,
styrer, pedagogisk
leder:

Hege Skjei

Eier, vaktmester,
pedagogisk
medarbeider:

Oddbjørn Skjei

Pedagog:
Hanne Berdahl

Barne- og
ungdomsarbeider:
Maiken Wassether

Pedagogisk
medarbeider:
Sigrud Skrødal

Rengjører og
pedagogisk
medarbeider:
Dorota Stokwisz

Praktisk informasjon

Barnehagens åpningstid er: 0700-1645. Som et smitteverntiltak under koronapandemien innførte vi at foresatte meldte inn sitt behov for oppholdstid. Utover smitteverntiltaket erfarte vi at dette skapte muligheten for å gi barna et barnehagetilbud av høyere kvalitet. Derfor har barnehagen i samråd med foreldregruppa besluttet å videreføre denne ordningen.

Behov for oppholdstid sendes på e-post til: leder@bukkspranget.no. Noen har faste arbeidstider der de leverer behovet for oppholdstid en gang for året, noen leverer behov for oppholdstid så lenge frem i tid som sin turnus går, og noen varsler om hvilket behov de har fra uke til uke. Vi erfarer at ved å vite når hvert enkelt barn blir levert i barnehagen og hentet, så kan vi gi et barnehagetilbud av høyere kvalitet enn når vi ikke hadde denne ordningen. Det er enklere å planlegge mottakelsen og gi alle barna en best mulig start på dagen, planlegge pedagogiske aktiviteter, spesialpedagogisk arbeid, personalets turnus og møtevirksomhet. Slik får vi så høy voksentetthet som mulig, ved at flest ansatte i barnehagen er tilstede når det er flest barn her.

Barnehagens kjernetid (når barnehagen er fullt bemannet) er fra 0900-1430. Da setter vi i gang med dagens aktiviteter.

Når dere skal levere og hente barna, kommer personalet og tar imot barna ved grinda, og kommer bort til grinda med barna når de skal hjem. På denne måten sikrer vi at alle barna blir sett når de kommer, og det skaper rom for en bedre og mer uforstyrret dialog mellom personalet og foreldre under avskjeden ved dagens slutt. Personalet opplever å kunne tilby en bedre kvalitet under levering og henting når vi gjør det slik, både fordi det er mer oversiktlig og fordi det gjør avskjeden enklere for mange barn og foreldre.

Inkludert frokost har vi tre måltid i barnehagen. Ved behov legger vi inn flere måltid. Barna må ha med medbragt mat til alle disse måltidene. Noen spiser frokost hjemme, ettersom hvilke rutiner den enkelte familie har.

Barna skal være ferdig påkledd med klær og sko tilpasset vær og temperatur når de blir levert i barnehagen. De som skal spise frokosten sin i barnehagen må komme senest til kl. 07.30.

Dagsrytmen

07.00: Barnehagen åpner. Barna som kommer tidlig spiser medbragt frokost i grillhuset.

08.00: Frokosten er ferdig.

0830: Dorunde, bleierunde ved behov.

0830-0900: Hvile for de som skal hvile to ganger.

09.00: Kjernetida starter og vi kommer i gang med dagens aktiviteter.

0930-1030: Dorunde bleieskift, håndvask og måltid etter gruppas behov.

11.00-11.30: Leggetid for de som har en dupp.

1300-1330: Dorunde, bleieskift, håndvask, måltid.

1400: Hvile for de som har to dupper.

1430-1500: Alle tilbake til avtalt plass for henting.

1630: Barnehagen bemannes til 1630, da ingen har meldt behov for opphold etter 1615.

Dagsrytmen gir barna faste rammer som skaper trygghet i barnehagehverdagen. Barna har noe å forholde seg til og vet hva som skal skje i løpet av dagen. Dagsrytmen justeres etter barnas behov.

Barnehagen skal sette av god tid til hvert måltid, minimum 30 minutter til å spise, slik at barna får i seg tilstrekkelig med mat (Helsedirektoratets retningslinjer for mat og måltid i barnehagen, s. 6). Det vil si at barna som skal spise frokost i barnehagen må komme til kl.0730, da frokosten er ferdig kl.0800.

Klesveileder

- Vi tilbringer store deler av dagen vår ute, og gode uteopplevelser starter med riktige og gode klær. Det er viktig at barna har klær som holder dem varme og tørre, og klær som er romslige nok til å bevege seg i. Alle klær må merkes med navn. Så skal vi gjøre så godt vi kan med å sende med riktig klær hjem.
- Det er viktig å tenke på barnas mulighet til å bevege seg, slik at klærne har passe størrelse og god passform, så barna lett holder seg i aktivitet og ikke blir passive og kalde. Dersom man ikke er kledd etter værforholdene kan barnet miste gleden ved å være ute. Det er spesielt viktig at barna er godt kledd i halsen, håndleddene, på hodet, og skille mellom dress og sko. Pass på å skifte ut klær etter årstid og temperatur, samt følge med på at skoene er passe. De små føttene vokser raskt, og det er ikke alltid barna selv klarer å si ifra at skoene er ubehagelig å gå med. På vinteren er det ekstra viktig med romslige sko, slik at det er plass til luft imellom, slik holder barna varmen på føttene.
- Strikk på regnbukser og dresser må følges med jevnlig og skiftes ved behov. Det er ikke tillatt med skjerf eller faste hetter (uten trykknapper) da det er risikofylt hvis barna blir hengende fast.
- Vi vil ikke at barna har med leker eller ting hjemmefra i barnehagen. Vi vil at barna skal bruke de lekene som er i barnehagen slik at vi etablerer et «vårt» istedenfor «mitt» og «ditt». På vinterstid er det tillatt å ha med egne ski til barnehagen. Det er også ok om barna har med akebrett til barnehagen, og da må barnet dele med de andre barna. Akebrett som blir med i barnehagen må merkes med navn og er med på eget ansvar. Vi ønsker ikke at det tas med snowracere.

Vi foretrekker klær av ull, bomullsklær brukes i sommerhalvåret når det er veldig varmt. Resten av året er ull det beste.

Hvor sover barna

1 åringene sover i vogn. Barnehagen har tvillingvogn disponibel, men i starten kan det være lurt å bruke ei vogn som barnet er kjent med for tryggheten sin del. Så kan vi etter hvert gå over til å bruke barnehage vogna.

Når barna blir 1,5-2 år lærer vi barna å sove i barnehagens hengekøye.

Fra hjemmet trenger vi:

- Vognpose etter årstid.
- Ev. teppe i tillegg.

Klær fra innerst til ytterst

- Ulltrøye/body, ullstillongs og ullsokker innerst. Vi ønsker stillongs, for da kan vi bytte sokker om barna blir våte på beina.
- Todelt mellomlag av ull. Vi ønsker at mellomlaget er todelt slik at det er enklere for oss å bytte bleie. Da slipper vi å ta av alt på overkroppen.)
- Hals, eller lue med hals.
- Fottøy etter været, husk ekstra fottøy så vi har å bytte i.
- Ytterklær etter vær og føre. Det er viktig med strikk som vi kan ta under skoene.
- Regnvotter, strikka votter.

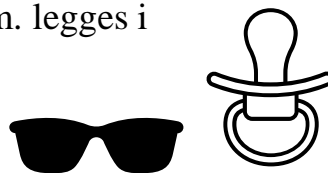
Hva fungerer på de kaldeste vinterdagene:

- Ullvest i tillegg til mellomlaget.
- Tova votter med tova pulsvarmere utenpå.
- Tova ullgamasjer fungerer som en ekstra isolasjon rundt ankelen, de gir god hjelp i å holde føttene varme. Barn som lett fryser på føttene kan godt bruke gamasjer utenom de kaldeste dagene også, da det har stor effekt for å holde varmen.

I sekken

Det er viktig å tenke på at vi skal ha med kun det aller nødvendigste på tur, slik at sekken ikke blir for tung for barnet.

- Drikkeflaske med vann
- Matboks som er enkel å åpne og lukke, slik at barnet enkelt kan mestre dette selv.
- Vanntett pose med ekstra ulltrøye/body, ullstillongs, ullstrømper, truse, votter.
- Smokk, solbriller, solkrem, kuldekrem m.m. legges i topplokket på sekken til barnet.

Bleiebarn

- Bleier med tape i sidene, og ev. salve. Sendes med i skiftetøybagen hver uke.
- Vi ønsker at mellomlaget med klær er todelt (unngå heldresser som mellomlag) slik at det er enklere for oss å skifte bleier. Da trenger vi ikke å av med alle klærne.

I skiftetøybagen

Sorter de minste plaggene i gjennomsiktige poser. Det gjør det enkelt for oss når vi skal lete etter nye klær til barnet.

- 2 sett med regnklær.
- 1 ekstra ytterdress, ev.bukse og jakke.
- Ekstra sko, støvler.
- 2-3 par votter, regnvotter og ullvotter (tova ullvotter med tova pulsvotter utenpå fungerer best på den kalde årstida).
- 2 luer, 1 tynn og 1 tykk.
- Ekstra buff, hals.
- 2 stillongser.
- 2 ulltrøyer.
- Fleecebukse og fleeegenser.
- Ullgenser og ullbukse.
- Truser.
- Ekstra sokker, tynne ullsokker og tykke ullsokker.

Skifteklærne i sekken må man sjekke hver dag, og fylle på ved behov. Vi tar skifteklær av sekken først, deretter fra skifteskapet. Sjekk derfor sekken hver eneste dag slik at våte /sølete klær ikke blir liggende i sekken.

Alt skiftetøy blir sendt med hjem hver fredag, slik at det blir gått gjennom og klargjort til ny uke 😊.

Barnehagens samfunnsmandat

Barnehagen skal gi barn under opplæringspliktig alder, gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse med barnas hjem (Barnehageloven § 1 Formål). Barnehagens samfunnsmandat er i samarbeid og forståelse med hjemmet å ivareta barns behov for lek, fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Lek, omsorg, læring og danning skal sees i sammenheng (RP, 2017, s. 7).

Barnehagens innhold skal være allsidig og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse, kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samle barna til allsidig utvikling. Barnehagens fysiske miljø skal være trygt, utfordrende og gi barna allsidige bevegelseserfaringer (RP, 2017, s. 19).

Årsplanen skal synliggjøre hvordan barnehagen praktiserer barnehageloven, og hvordan barnehagen praktiserer den profesjonelle pedagogiske praksisen.

Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen kan gi informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til myndighetsnivåene, barnehagens samarbeidspartner og andre interesserte.

Formålet med barnehagens årsplan. Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barnehagens pedagogiske arbeid skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen. Rammeplanen påpeker at årsplanen er et arbeidsredskap for personalet som skal dokumentere barnehagens valg og begrunnelser.

Barnehagens innhold og oppgaver

Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid.

Barn og barndom i barnehagen skal preges av trivsel, vennskap og lek. Barnehagen er i tillegg en forberedelse til aktiv deltakelse i samfunnet, og skal bidra til å legge grunnlaget for et godt liv.

Demokrati. Økt mangfold og individualisering gir behov for demokratiforståelse, respekt for ulikheter og positive holdninger til å leve sammen i fellesskap.

Bærekraftig utvikling i rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver beskriver at barnehagen skal legge til rette for at barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barnehagen har en viktig oppgave i å fremme verdier, holdninger og praksis for mer bærekraftige samfunn (RP, 2017, s. 10).

Livsmestring og helse har kommet inn i rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver som blant annet sier at barnehagen skal være et trygt og utfordrende sted, der barna kan prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og vennskap. Personalet skal støtte barna i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser. Vi vil arbeide for at barna skal ha et godt "arbeidsmiljø". Personalet skal arbeide for at barna skal oppleve at de er verdifulle som den man er. Barna skal oppleve å ha venner og å være en del av fellesskapet. Vi voksne er viktige rollemodeller for barna, både foreldre og vi som jobber i barnehagen. Arbeidsmetodene når vi jobber med vennskap, handler mye om stimulering av sosial kompetanse gjennom de samme grunnprinsippene som ved emosjonstrening: Finn ut hva barnet føler. Få kontakt. Lytt og hjelp barnet å sette ord på egne følelser, andres følelser og situasjoner. Sette grenser og finne gode løsninger

KONSEPTET

Vi jobber for å skape en barnehagehverdag der gården og naturen som vi har rundt oss, er et utgangspunkt for den daglige aktiviteten. Barnehagen er omgitt av dyrerik natur, og gårdslivet står høyt i fokus. Vi ansatte legger stor vekt på å lære barna å være glad i å være ute. Vi ønsker å videreformidle vår egen glede ved å være ute i naturen over til barna. Vi legger mye vekt på fysisk aktivitet og utetid i hverdagen. Vi ønsker at barna skal bli gode på å være ute i naturen, og like å være i fysisk aktivitet på en positiv måte. Vi ønsker at barna skal bli selvstendige, slik at de kan ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Vi vil legge til rette for at barna får holdninger, verdier og praksis for et bærekraftig samfunn, gjennom aktiviteter som er tilknyttet gårdens årlige syklus og naturens fire årstider.

I Bukkspranget gårds- og naturbarnehage skal vi ha personale som ser, anerkjenner og stimulerer barna til videre utvikling.

Visjon og verdigrunnlag

Vår visjon er: Engasjement basert på trygghet og virkelighet". Det som kjennetegner **engasjement** er at vi har et engasjert personale med stor endringskompetanse. Vi har fokus på **trygghet**. At barna skal få stabile tilknytningsrelasjoner i barnehagen, samt få gode og forutsigbar hverdager i små og stabile grupper. **Virkelighet** gjenspeiler seg i at vi i vårt pedagogiske arbeid har fokus på å la barna delta på aktiviteter der de lærer om livets realiteter- fra jord til bord, og til jord igjen.

Verdigrunnlaget vårt er utarbeidet i tråd med visjonen. Verdigrunnlaget vårt sier at: *Menneskene på Bukkspranget gårds- og naturbarnehage skal ha tro på seg selv. Slik at de kan gå ut i verden som selvstendige personer, ta vare på seg selv, hverandre og naturen.*

Hvordan arbeider vi i tråd med verdigrunnlaget vårt? Da må vi ha medarbeidere som er responsive voksne. Å være en responsiv voksen innebærer **organisering**: Å skape tid og ro gjennom gode rammer for samspill, at man er tilstede og engasjert i sitt samspill med barna. **Støtte til følelser og adferd**: man fanger opp barnas uttrykk og behov i ulike situasjoner, og gir en **individuell tilpasset respons** som støtter følelsen/adferden og/eller innlæringen til barnet. Responsive voksne fremmer barns emosjonelle, sosiale- og kognitive utvikling i det daglige samspillet i barnehagen, gjennom den faglige bevisstheten og væremåten sin.

Pedagogisk praksis

Når vi stimulerer barn til selvstendighet, vurderer vi:

- Hva klarer barnet selv?
- Hva hjelper vi barnet med?
- Hva gjør vi for barnet?

Til grunn for vurderingen legger vi barnets alder og modenhet. Iblant er det mye som skjer i barnas liv, som gjør progresjonen stopper opp, eller de går tilbake. Det er viktig å gjøre vurderinger underveis, og om et barn har det vanskelig kan vi drøfte spørsmålene ovenfor og vurdere om barnet har behov for at vi tar et steg tilbake. Erfaringsvis blir barna raskt selvstendige på hverdagslige ting, såfremt de blir stimulert til det og opplever mestring.

Personalet har ansvar for å legge til rette for mestring, og berømme positive handlinger. Når vi tilbyr hjelp, venter vi på svar før vi hjelper til, samtidig som vi benevner det vi gjør.

I samspillsituasjoner skal personalet forklare og sette ord på situasjoner/hendelser. Personalet skal forberede og beskrive regler for leiken, og ved behov, hjelpe barn gjennom samspill ved å sette ord på og forklare intensjoner.

Vi gir barna gode forberedelser av overgangssituasjoner. I starten av barnehageåret, eller ved innføring av nye rutiner får barna gode forklaringer som må gjentas.

Måltidet kan være en god situasjon for dialog, fellesskap opplevelse og læring. Et godt organisert måltid, skaper rom for samtaler om ulike temaer, hendelser, følelser, regler og rutiner og bakgrunn for at vi har disse reglene og rutinene. Vi kan også bruke eventyr og fortellinger for å reflektere rundt ulike temaer.

Barns medvirkning i Bukkspranget gårds- og naturbarnehage

Hvordan arbeider vi med barns medvirkning: Vi etterstreber å være responsive voksne som organiserer oss slik at det ligger til rette for at barna kan gi uttrykk for sine tanker og meninger. Ved å organisere oss godt i små grupper, kommer vi tettere inn på hvert enkelt barn, det er enklere for barna at deres stemme blir hørt. Vi må være sensitive voksne som fanger opp barnas uttrykk og tar barna på alvor slik at de føler seg sett, hørt og verdsatt. Vi ansatte må ta ansvar for å gi barna muligheter til å uttrykke sine meninger, slik at de kan påvirke hverdagen sin. Vi jobber etter demokratiske prinsipper ved å vise at hvert barns stemme teller, og at hvert barn har en viktig plass i gruppa. Vi lærer barna å respektere andres meninger og få en forståelse for at det er flertallet som bestemmer. Vi tar utgangspunkt i barnas interesser gjennom årstidenes tema i hverdagen.

Å la barn medvirke betyr ikke at det er barna som bestemmer. Når barna opplever at deres interesser og opplevelser blir tatt hensyn til, og at voksne og barn samtaler om det som skjer, erfarer de at de påvirker og medvirker i egen hverdag.

Barns medvirkning er en rettighet som alle barn som går i barnehage har (lov om barnehagen § 3, andre ledd). I takt med paragrafen som sier at alle barn har rett til medvirkning, stilles det krav og forpliktelse til pedagogen som skal legge til rette, planlegge og gjennomføre arbeidet på en måte som gir alle barna mulighet til deltakelse. Å skape rom for barns medvirkning krever kunnskap, ydmykhet og nærvær fra de voksne, på en måte som er til beste for barnet og barnegruppene.

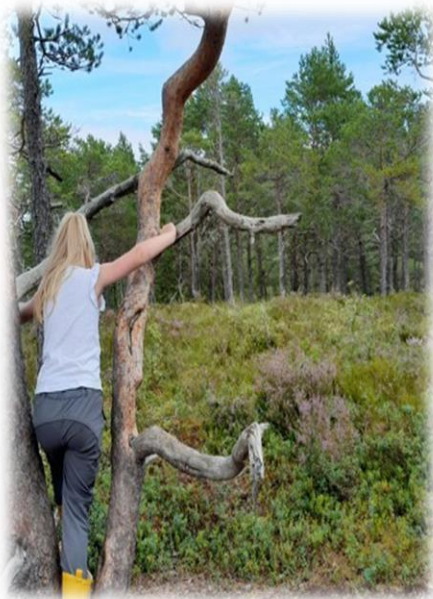
Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov (RP, 2017, s. 27).

PROGRESJON

- Personalet i Bukkspranget gårds- og naturbarnehage legger til rette for at alle barna skal utvikle seg og lære samt oppleve mestring og fremgang. Vi legger til rette for at alle barna skal oppleve progresjon i barnehagen, gjennom å få utfordringer tilpasset ferdigheter, kunnskaper, erfaringer og interesser. Gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø.
- Personalets fortolkning av barnas uttrykk påvirker arbeidsmåter, pedagogisk innhold, leker, materialer og utforming av fysisk miljø (RP, 2017, s. 44).
- Barna skal få være i trygge omgivelser med mye omsorg, og få gode opplevelser fra barnehagen. Trygghet er grunnlaget for all læring og utvikling. Barnehagen skal organiseres på en måte som skaper trygge gode rammer og arbeidsvilkpår for små og store. Barna skal lære gjennom lek, få jevnlig måltid, og gode rammer i en rolig atmosfære. Vi skal være lyttende og tilstedeværende voksne som ser hvert enkelt barn, og oppfatter hvert enkelt barns behov.
- De fysiologiske fordelene ved å være ute i nature er vitenskapelig dokumentert. Samtidig kommer det forskningsresultater som påpeker sammenhengen mellom barns motoriske og kognitive ferdigheter. Forskning peker også på nature som en særdeles egnet arena for lek.
- I Bukkspranget gårds- og naturbarnehage vektlegger vi å etterleve lek og utfoldelse i gårdsmiljø og naturen i størst mulig grad.

«Ser man nøye etter, så skjer det masse i naturen. På en kvadratmeter setereng, hva som skjer der, det er nok for et langt liv. I motsetning til en kvadratmeter gulyflate, det skjønner selv små barn» Arne Næss.

PROGRESJON

Kommunikasjon, språk og tekst

1-3 år:

En stor språklig bevissthet blant barnehagens personale, der samtalen er sentral, er med på å legge et godt grunnlag for barns språklige utvikling. Alle situasjoner i hverdagen benyttes til lek med- og utforskning av språk, tekst og symboler. Måltidsituasjonen er en veldig fin anledning for samtale og stimulering av språk. Vi bruker bøker, opplevelser, sang, rim, regler, eventyr og fortellinger i dette arbeidet.

3-6 år:

Barna skal få uttrykke sine følelser, tanker, meninger og erfaringer gjennom hele barnehagehverdagen. Personalet skal legge til rette og invitere barna til ulike typer samtaler der barna gis anledning til å fortelle, undre seg, reflektere og stille spørsmål. Barna skal få erfaring med å bruke språket for å etablere relasjoner, delta i lek og som et verktøy for å løse konflikter. Dette krever engasjerte, tilstedeværende voksne som tilrettelegger, veileder, observerer og utfordrer barna til å aktivt bruke språket. Gården og naturen gir gode utgangspunkt for å jobbe med begrepsforståelse og å skape et variert ordforråd hos barna. Vi skal legge til rette for at barna opplever glede og spenning ved høytlesning, eventyr, fortellinger, sang, samtaler, rim og rytme.

Nærmiljø og samfunn

1-3 år:

Når barna er ferdig med tilvenning på barnehagen, begynner vi å ta de med ut av barnehageområdet, på turer og på gården. Vi bruker gården mye før dyrene kommer tilbake fra beite, for at barna skal bli kjent og trygg i stall og fjøs. Vi ser at barna trenger litt tid på å bli trygg i stallen og fjøset da det for mange er mye inntrykk med nye lukter og lyder. Når vi gjør det gradvis slik, blir det ikke så mange inntrykk for barna når dyrene kommer inn.

Når barna kan å gå, lærer de å gå på turer og langs veien bort til gården. Her starter en begynnende læring om hvordan vi skal opptre når vi ferdes i trafikken. Når vi skal krysse veien har vi konsekvent en rutine på at vi ser til venstre- høyre- og til venstre igjen, før veien kan krysses. Når det kommer bil , stopper vi på rekka og stiller oss til så øynene og nesen peker mot veien og vi har bilen i både barn- og ansattes synsfelt. Vi starter innlæringen med å gi barna en begynnende forståelse for at vi lever i et demokratisk samfunn. Å dele, vente på tur, og gjøre noe fint for andre er viktig å lære. Barna kommer fra ulike familiekonstellasjoner og ulike kulturer, personalet viser interesse og anerkjenner ulikhetene og løfter dette sammen med barna. Vi markerer samefolkets dag årlig med innslag fra samisk kultur.

3-6 år:

Bli kjent med lokalhistorie og tradisjoner på gården og skogen og livet der.

Kropp, bevegelse, mat og helse

1-3 år:

Vi har stort fokus på å tilrettelegge og skape balanse mellom fysisk aktivitet og hvile, spesielt for de minste barna i barnehagen. Barnas motoriske ferdigheter og utholdenhet blir daglig utfordret ute i barnehagen, i skogen og på gården. På gården får barna unike bevegelseserfaringen gjennom hestetilvenning og motorisk aktivitet på hesteryggen. Barna hviler i hengekøyer der vi er (de aller fleste sover i vogn til de er 1,5 år). Med så stort aktivitetsnivå som vi har i barnehagen er det viktig med gode måltider, der barna får i seg nok næring. Barnehagen har gode rutiner rundt måltid, der barna lærer seg gode rutiner for hygiene og spiser medbragte matpakker. Barna lærer å ta vare på sekken sin selv og ta ut matboks og drikkeflaske. Barna lærer å velge seg en ting som de spiser ferdig, før de begynner på noe nytt. De lærer å sitte ved bordet til de er ferdig å spise, og pakke sammen matboks og drikkeflaske i sekken når de er ferdig med måltidet.

Når barna går på småbarnsavdeling starter en begynnende læring med av- og påkledning.

3-6 år:

Vi har stort fokus på turglede og mestring gjennom å tilby barna forskjellige bevegelseserfaringer på barnehagen i skogen og på gården. På gården får barna unike bevegelseserfaringen gjennom hestetilvenning og motorisk aktivitet på hesteryggen. Vi lærer barna å kjenne på egne behov, om de er sliten, tørst, sulten, varm, kald osv. Barnehagen har gode rutiner rundt måltid, der barna lærer seg gode rutiner for hygiene og spiser medbragte matpakker. Barna stimuleres til å sette grenser for sin egen kropp, til å få en positiv oppfatning av seg selv og bli kjent med egne og andres følelser. Når barna begynner på storbarnsavdeling lærer de å bli selvstendig under av- og påkledning. De lærer å ta hendene ut av jakka, så det blir enklere å ta den på etterpå, og de lærer å henge klærne på faste plasser når de ikke er i bruk.

PROGRESJON

Kunst, kultur og kreativitet

1-3 år:

Gjennom hele året får barna delta på ulike formingsaktiviteter, like gjerne ute som inne.

Prosessen underveis med utforskning av materialer er viktigere enn resultatet.

Dukketheater med selvlagde dukker der vi bruker tema fra kjente fortellinger og eventyr er populært. Barna blir kjent med forskjellige musikkstiler gjennom levende musikk i barnehagen og via spotify og høyttaler.

Personalet setter ord på estetikken barna møter i naturen og på gården, slik får barna en begynnende forståelse for ulike fenomener.

3-6 år:

Barna i Bukkspranget gårds- og naturbarnehage skal få utvikle kreativiteten sin og erfare mestring og glede ved å aktivt delta på å skape ting selv. I samspill med årstidene får barna delta på ulike formingsaktiviteter. Når vi er på tur på gården eller i naturen plukker vi med oss forskjellige naturmaterialer som vi bruker i ulike formingsoppgaver. Naturen med sine naturmaterialer stimulerer barnas fantasi og kreativitet, en pinne kan være hva som helst. Barna møter ulike uttrykksformer daglig i barnehagen, det kan være musikk, drama, eventyr og fortellinger i spontan eller planlagt sammenheng.

Natur, miljø og teknologi

1-3 år:

Gjennom daglige turer i skogen eller på gården møter barna naturens mangfold og naturfenomener knyttet til vær, årstider, fødsel og død. Personalet tilrettelegger for barnas utforskertrang og følger opp deres nysgjerrighet. Vi ønsker å gi barna gode opplevelser på gården og i naturen fra de er små. Gjennom disse fellesskap opplevelsene utvikler barna sine evner til å se muligheter for lek og læring gjennom meningsfulle oppgaver. Slik bygger de gradvis en forståelse for bærekraftig utvikling, samtidig som at de erfarer at gården og naturen er en viktig mat ressurs.

3-6 år:

Vi bygger videre på opplevelsene barna har fått på gården og i naturen ved å gi de større oppgaver, og ved å gå på lengre turer. Barna skal få kjennskap til naturen og bærekraftig utvikling ut fra de erfaringene de har fra før, alder og modenhet. Vi vektlegger at barna skal utvikle respekt for både dyr og natur, gjennom at de lærer seg dyrenes «språk» får de kunnskap om signalene dyrene sender til oss, og hvordan dyrene påvirkes av hvordan vi opptrer sammen med dem. Vi ønsker at barna skal få en begynnende kunnskap om hvordan naturfenomener påvirkes av hverandre og hvordan vi mennesker kan påvirke dette.

Etikk, religion og filosofi

1-3 år:

I møte med dyrene på gården og i det levende liv i den ville naturen skal barna lære å handle med sympati og empati. De skal lære å ta hensyn til hverandre, lære av hverandre og lære å fungere sammen med andre mennesker i en gruppe. Personalet er viktige rollemodeller og støttende veiledere for barna i denne læringsprosessen. Barna skal få kjennskap til jul- og påsketradisjoner.

3-6 år:

Vi ønsker at barna skal lære og få en forståelse for at det finnes mange ulike måter å forstå ting på, og at det finnes ulike måter å leve på. Alle er like mye verdt, uavhengig av hvordan man lever eller hvordan man forstår ting. Slik ønsker vi at barna skal utvikle interesse og respekt for hverandre, og forstå verdien av likheter og ulikheter i et fellesskap. Vi arbeider med holdninger mot hverandre, og hvordan vi viser hverandre respekt og anerkjennelse. Alle skal møtes med respekt for den man er, bli sett og tatt på alvor. Vi legger til rette for at barna utvikler empati ovenfor andre gjennom historier, samtaler og refleksjon. Barna skal få kjennskap til jul- og påsketradisjoner.

Samarbeid mellom hjem og barnehage

Samarbeid mellom hjem og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldre og barnehagepersonalet har et felles ansvar for barns trivsel og utvikling (RP, 2017, s. 29).

Vi ønsker: Et nært og åpent samarbeid, preget av åpenhet og gjensidig respekt.

- At foreldre opplever barnehagen som en god støttespiller og at vi arbeider sammen for barnets trivsel og utvikling.

- At foreldre tar vare på årsplanen og følger med på kidplan og mailer.

Personalet skal:

- Ha fokus på den hverdagslige kontakten når barna kommer og blir hentet.

- Gi foreldrene god informasjon om barnets liv i barnehagen og tillit til at barnet tas godt vare på.

- Arrangere foreldremøter 2 ganger pr. år (høst/vår), og foreldresamtaler 2 ganger pr. år (høst/vår)

-Personalet legger ut informasjon og bilder til dokumentasjon av livet i barnehagen på barnehagens kidplan, med lukket tilgang til dere foresatte. Når det er spesiell ting som skjer i barnehagen og vi har behov for å gi beskjeder med kort varsel, ringer vi eller sender sms.

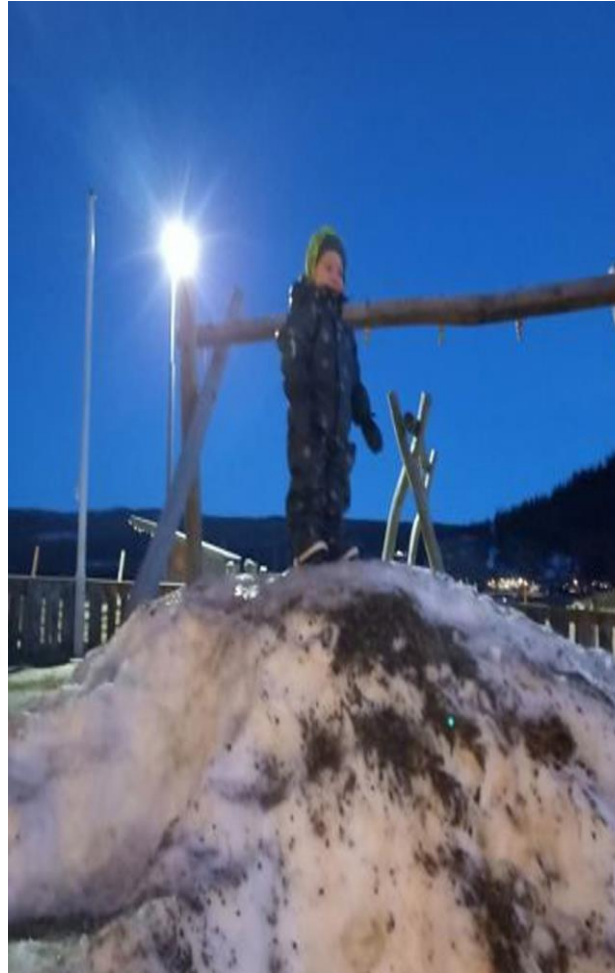
- Vi verdsetter den daglige kommunikasjonen vi har med dere. Vi oppfordrer dere til å ta kontakt med pedagogisk leder eller styrer om det er noe som opptar dere i forhold til barnet. Dere kan ta kontakt personlig eller pr. telefon.

- Det er viktig for barnehagen å få informasjon om endringer i barnets hjemmesituasjon som barnet legger merke til. Barna er sensitive, og merker mer enn det vi voksne mange ganger tror. Det kan for eksempel være når en av foreldrene er sliten over lengre tid, sykdom i familien, samlivsbrudd eller andre utfordringer.

- Når nære personer av barnet har utfordringer, eller endringer i hjemmesituasjonen oppstår, vil dialog mellom barnehage og foreldre være viktig og avgjørende for å ivareta barnet på best mulig måte. Ved at barnehagen tidlig blir informert om hjemmesituasjon som påvirker barnet, har man mulighet til å tenke gjennom hvordan man best mulig kan ivareta barnet i denne perioden. Vi minner på at alle barnehageansatte har taushetsplikt.

Forventninger til foreldre:

- Har tillit til at personalet er kompetent til å organisere hverdagene, slik at den blir best mulig for barna.
- Navner klær og sko som barnet har i barnehagen.
- Sender med klær og utstyr etter været og følger opp klesveilederen barnehagen har delt ut. Den ligger på hjemmesida.
- Sørger for at sekk, matboks og drikkeflaske er med hver dag, og at utstyret er enkelt å åpne/lukke slik at barna greier å håndtere dette selv til måltidet. Å kunne ta opp matboksen, åpne den selv, og pakke ned igjen er viktige mestringsoppgaver for barna.
- Leser e-post barnehagen sender ut, er jevnlig inne på kidplan og følger med på informasjon som gis.

- Gir beskjed når barn er syke eller ikke kommer i barnehagen innen klokken 09.00.
- Gir beskjed til personalet hvis andre henter barnet. Personalet har ikke lov til å sende barnet med andre enn foreldre/foresatte uten å ha fått beskjed.
- Gir beskjed hvis dere ikke nås på jobb eller hjemme.
- Gir beskjed hvis barnet kommer senere på dagen. Dette skal gjøres før klokken 09.00.

Sykdommer

Brennkopper: Barn med brennkopper kan vende tilbake til barnehagen når sårene er under kontroll, Grunnlaget for skjønnnet her må være at det ikke lenger er fare for at smitteførende sårsekret kan påføres andre barnehagebarn direkte eller indirekte gjennom kontaktpunkter.

Diare: Barn med diaré kan vende tilbake til barnehagen to døgn etter at de har blitt symptomfrie.

Feber: Barns normale kroppstemperatur kan variere. Mer enn 38° C målt i endetarmen er forhøyet temperatur. Barn med feber bør først og fremst av hensyn til seg selv holdes hjemme til barnet er feberfri. I noen sammenhenger kan det være ønskelig av smittevernhensyn.

Norovirus og omgangssyke: Norovirus er en vanlig årsak til omgangssyke. Smitterisikoen er størst mens man har symptomer med oppkast og/eller diaré, og barn bør holdes hjemme i denne perioden. Man skal vente 48 timer etter at barnet ikke lenger har diaré og/eller oppkast før det kan gå tilbake til i barnehagen.

Skabb, ringorm og barnemark: Barnet kan vende tilbake til barnehagen den dagen behandling er igangsatt.

Vannkopper: Barnet kan vende tilbake til barnehagen når utslettet har begynt å tørke inn.

Ørebetennelse: Barnet kan gå tilbake til barnehagen når allmenntilstanden tilsier det.

Øyekatarr: Det er ikke grunnlag for å anbefale at barnehagebarn med mild til moderat øyekatarr holdes hjemme. Ved kraftig øyekatarr med rikelig pussdannelse bør barnet holdes hjemme inntil pussdannelsen har avtatt. Dette er på grunn av risikoen for å smitte andre barn. Ved kraftig øyekatarr vil det vanligvis være behov for legekontakt, og barnets allmenntilstand vil også i stor grad styre behovet for å være hjemme fra barnehagen.

RS, korona og andre luftveisinfeksjoner: Forkjølelse er den vanligste infeksjonen hos barn. Barnet kan gå tilbake til barnehagen når allmenntilstanden tilsier det. Det betyr at barn med noe restsymptomer etter gjennomgått forkjølelse, som rennende nese/snørr eller hoste, kan komme tilbake til barnehagen når barnet ellers er tilbake i sin vanlige form. Ved hoste uten feber kan barnet gå tilbake til barnehagen når allmenntilstanden tilsier det. Ved langvarig eller kraftig hoste bør barnet undersøkes for blant annet kikhoste.

NÅR MÅ BARNET VÆRE HJEMME FRA BARNEHAGEN? INFORMASJON TIL FORELDRE/FORESATTE OG BARNEHAGEPERSONELL (WWW.FHI.NO)

Barn som går i barnehage er mer utsatt for infeksjoner enn andre barn. Vanligvis avgjør barnets allmenntilstand om det bør være hjemme fra barnehagen i en periode, men for enkelte sykdommer kan det være nødvendig å bli hjemme utover dette for å hindre spredning av smitte til andre. Forkjølelse, halsbetennelse og ørebetennelse er nesten dobbelt så vanlige hos barnehagebarn sammenliknet med barn som ikke går i barnehage. Mage/tarm-infeksjoner er opp til tre ganger så vanlig hos barnehagebarn. I tillegg oppstår det stadig vekk utbrudd i barnehager av blant annet hodelus, brennkopper og ulike utslettsykdommer.

Spredning av smitte i barnehager skjer hovedsakelig gjennom direkte eller indirekte kontakt mellom barna.

Når skal barna være hjemme fra barnehagen?

Syke barn i mange tilfeller holdes hjemme en periode for å hindre spredning av smitte til andre barn.

Ved smittsom sykdom vil barnets allmenntilstand ofte gjøre det nødvendig at barnet bør være hjemme. Vurdering av barnets allmenntilstand må alltid baseres på foreldres skjønn. Som hovedregel skal barnet være friskt nok til å kunne delta i normale aktiviteter i barnehagen, og barnet er feberfri.

Overgang fra småbarn til storbarn

I Bukkspranget gårds- og naturbarnehage er det små forhold, med få barn og en liten personalgruppe å forholde seg til. Dette gjør at barna blir godt kjent med alle, og vet godt hvem både voksne og barn er. Overgangen mellom avdelingene går stort sett alltid smertefritt. Likevel forbereder vi barna godt på dette, ved å blande gruppene på tvers av avdelingene jevnlig. De største får også en del oppgaver i forhold til de mindre barna, f.eks. holde hånden når vi går på tur, hjelpe til med påkledning i garderoben, hjelpe til med sekken o.l. Dette er noe både små og store setter pris på! Vi ser at de største barna er utrolig gode og hensynsfulle mot de som er mindre, og dette fører igjen til trygghet til de som skal gå over på ny avdeling.

Overgang fra barnehage til skole

- Å ha et godt samarbeid mellom barnehagen og skolen er viktig for at barna skal få en myk overgang til skolen. Det er viktig at barna får kjennskap til hvordan det er på skolen, og får svar på spørsmål og undringer de har om skolestarten.

- I Rammeplanen står det at «De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner.»

- I Bukkspranget har vi fokus på språkgleden, og lærer barna å leke med språket gjennom rim, regler, sanger og fortellinger. Vi sitter samlet mens vi lar fantasien boble, og her kan vi dikte opp alle slags eventyr og fortellinger. Gjennom lek lærer barna at språk kan være både formidling, makt og magi.

- Vi ønsker vi at de fleste mestrer å skrive navnet sitt når de slutter i barnehagen, og at de er nysgjerrige på å lære mer. Vi ønsker at barna skal ha et godt og stødig blyantgrep, at de mestrer å klippe med saks, at de har god balanse og generell godt utviklet motorikk.

- Vi leker med antall, rom og form gjennom praktiske eksperimenter og oppdagelser i hverdagen, og vi lærer barna å finne løsninger ut ifra de ressursene man har i stedet for å se begrensningene. Vi ønsker å skape nysgjerrighet og legge et godt grunnlag for videre læring.

- Barna skal kunne ta vare på seg selv og egne eiendeler, feks. i sekken sin og i garderoben. De skal kunne kjenne om de er varme eller kalde, og være i stand til å justere påkledningen etter dette. Det er også viktig å greie seg selv på do, å være i stand til å lytte og ta imot en kollektiv beskjed.

- Det siste året i barnehagen fins det en egen skolestarterklubb. Her deltar skolestarterne på egne aktiviteter.

Barna skal bli godt kjent med skolen før de begynner, og gjennom våren før skolestart skjer det flere møter. Barnehagen tar med barna på besøk på nærskolen, og det gjennomføres også førskoledager med barn, foreldre og kommende kontaktlærere.

På våren gjennomføres den siste foreldresamtalen i barnehagen, som dreier seg om informasjonsoverføring til skolen. Barnehage, barn og foresatte samarbeider om å fylle ut informasjonsskjema om barnet, og barnehagen overfører opplysninger til skolen med foresattes samtykke.

Hestetilvenning og ridning

I barnehagen vår får barna delta på hestetilvenning og ridning. Når vi har med oss barna på hestetilvenning, legger vi vekt på å skape tillit og relasjon til hesten, og formidle kunnskap om hestens naturlige adferd. Vi snakker også om at hestene tolker kroppsspråket vårt. Hvis vi er rolige i stallen blir hestene rolige. Hvis vi hopper og spretter sammen med hestene, er det stor sannsynlighet for at hestene kommer til å hoppe og sprette de også. Hestene, som andre dyr, trenger mye stell. De skal børstes og vi må rengjøre boksene og ha inn ren sagflis. I tillegg så kan vi ri og kjøre med dem. Når vi har ridning i barnehagen har vi fokus på at barna skal bli trygg på hesteryggen og videre utføre motoriske aktiviteter på hesteryggen som igjen er motorisk stimulerende for barna. Dette gjør vi gjennom leke aktiviteter på hesteryggen som er utarbeidet i samråd med fysioterapeut.

Aktiviteter vi gjør på hesteryggen er:

- Krysse overlinja, ved å legge venstre håndflate på høyre øre/kinn/hode/kne og det samme på høyre side.
- Vri overkroppen og hode mot bakparten på hesten med blikket rett ut bak hesten.
- Ri med lukkede øyne, og hesteansvarlig leier hesten litt rundt omkring, og barna skal prøve å orientere seg hvor hesten har stoppet.
- Ri med hendene rett ut til siden.
- Helikopter: hendene rett ut- vri overkroppen slik at hendene peker framover og bakover, vri om og bytt hånd.
- Sitte i damesal.
- Sitte baklengs på hesten.
- Sitte på kne på hesten.
- Stå på hesten.
- Barn som venter på tur får være med og leie hesten.

Når barna rir bruker de alltid hjelm. De minste barna bruker belte med håndtak som en hjelper holder i, og de største barna bruker sikkerhets vest.

Utvikling av vennskap og sosial kompetanse, likestilling, likeverd, diskriminering.

I barnehagehverdagen stimuleres barna til sosialt samspill gjennom å leke med jevnaldrende, ta hensyn, vente på tur, dele leker, følge rutiner og avtaler. Personalets oppgave er å støtte barna i det sosiale samspillet, ved å bekrefte ved å berømme positive handlinger. Personalet tilbyr hjelp, venter vi på svar før de hjelper til, samtidig som de benevner det vi gjør.

I spillsituasjoner skal personalet forklare og sette ord på situasjoner/hendelser. Personalet skal forberede og beskrive regler for leiken, og ved behov, hjelpe barn gjennom samspill ved å sette ord på og forklare intensjoner. Slik stimuleres barnas sosiale kompetanse i barnehagen, og ved å stimulere barna slik vil barnas selvfølelse, sosiale kompetanse og empati utvikles. Dette i takt med at barnet utvikler sin egen identitet: Hvem er jeg? Hvem er du? Hvilken rolle tar jeg i det store fellesskapet utenfor familien?

Vi arbeider for at barna skal ha et godt "arbeidsmiljø". Barnehagen vil arbeide for at barna skal oppleve at de er verdifulle som den man er. Barna skal oppleve å ha venner og å være en del av fellesskapet.

Det er et nasjonalt mål at alle barn i barnehagen skal få et tilrettelagt omsorgs og læringsbehov i barnehagen som bidrar til barnets utvikling og læring innenfor et inkluderende fellesskap.

Stortingsmelding nr. 41 har som hovedmål at «alle barn skal få delta aktivt i et inkluderende fellesskap».

En barnehage for alle er en inkluderende barnehage. Inkludering er et demokratisk prinsipp, der verdier som likestilling, ikke diskriminering og like muligheter for alle, ligger til grunn for et slikt syn. I boka *barnehagens grunnsteiner*, sier Anne Greve, at å ha fokus på vennskap er først og fremst fordi det betyr mye for barn. Vennskap har en verdi i seg selv. Vennskap skaper anerkjennelse og spenning, glede og engasjement, hos både barn og voksne. Venner er personer vi liker, som vi har glede av å være sammen med, og som vi stoler på. Samtidig handler vennskap om å ikke få være venner, om forhandlinger, om å bli gått bak ryggen til, om sjalusi og intriger. Vennskap handler om kvalitet i barn og voksnes liv - på godt og vondt.

Bukkspranget gårds- og naturbarnehage har som mål at alle barna skal få muligheter til utvikling og læring i et miljø med demokratiske prinsipper, der vi jobber for å skape positive holdninger. Vi snakker med barna om hvordan det føles å føle seg velkommen og verdifull og at alle barn og voksne er like mye verdt. Vi snakke med barna om følelser, vennskap og hva det er å være en god venn. Hvordan man har det sammen, hva inkludering er og hva det er å stå utenfor. Vi har laget trivselsregler sammen med barna: - hvordan vi skal være mot hverandre - hva vi skal gjøre når noen er lei seg. Hva vi skal gjøre for å få med hverandre i leiken, - hvordan vi skal snakke med hverandre? Og at det er greit å si ifra til en voksen hvis man ikke klarer å ordne opp i situasjonen selv.

Psykososialt barnehagemiljø

Barnehagene får ny mobbelov– Barnehagen har fått nytt regelverk for barnehagemiljøet. Den nye mobbeloven skal sørge for at alle barn får en trygg og god barnehagehverdag. Vi skal ha nulltoleranse mot mobbing, plaging og utestenging fra lek. Nettstedet www.nullmobbing.no er Utdanningsdirektoratet sitt nettsted for barn, unge og foreldre om mobbing og rettigheter.

www.nullmobbing.no Gå til dette nettstedet om du ønsker informasjon om mobbing.

- Regjeringen innfører også en aktivitetsplikt. Den innebærer at barnehagen har et ansvar for å følge med på hvordan barna har det. Barnehagen får også et ansvar for å undersøke og sette inn tiltak når personalet har mistanke om at ett eller flere barn ikke har det bra i barnehagen.

Hva er nytt i regelverket for barnehagemiljøet?

- Barnehagen har et ansvar for å følge med på hvordan alle barna har det.
- Alle ansatte har en plikt til å gripe inn, hvis et barn ikke har det bra.
- Barnehagen må undersøke, og sette inn tiltak hvis et barn ikke har det bra.
- Alle som jobber i barnehagen skal melde fra til styrer, hvis de får mistanke om et barn ikke har det trygt og godt.

Hvordan jobber personalet forebyggende for å ivareta barnehagens psykososiale barnehagemiljø?

I Bukkspranget gårds- og naturbarnehage har vi nulltoleranse mot krenkelser som utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering. På personalmøter diskuterer barnehagens ansatte hva som er et godt barnehagemiljø, hva som kan oppleves som krenkende atferd og hvordan vi kan forebygge tilfeller hvor barn ikke har det trygt og godt.

Vi har klare og forståelige grenser for akseptabel oppførsel, både for barn og ansatte.

Vi diskuterer hvor grensen går for hva som regnes som makt og tvang, for å bli bevisste i våre handlinger og observasjoner.

Vi har utarbeidet egen rutine for makt og tvang i barnehagen.

Vi sikrer barns medvirkning ved at de blir hørt og involvert i saker som gjelder barnehagemiljøet gjennom barnesamtaler.

Vi planlegger og handler ut fra hva som er til barnas beste.

Vi har rutine for å ivareta barn og foreldre ved mobbing og andre krenkende handlinger, herunder barnehagens aktivitetsplikt.

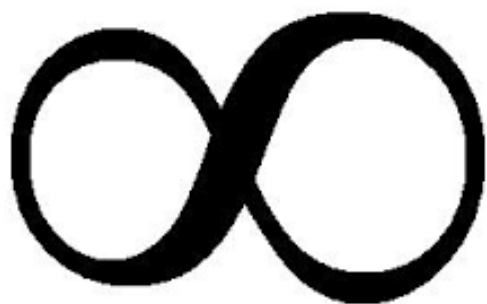
Vi har rutiner for samarbeid med PPT, helsestasjon og barnevern. Vi melder avvik ved brudd på rutinene.

Trafikksikkerhet i barnehagen i hente og bringesituasjonen

Sikkerhet ved parkeringsplassen under levering og henting:

- Biler skal så langt det lar seg gjøre, rygge inn på parkeringsplassen.
- Om vi unngår å parkere helt ved grinda kan vi lage en bilfri sone rett utenfor grinda, som vil gi mer oversikt når barna skal leveres/hentes.
- Foreldre tar imot barna ved grinda og følger dem bort til bilen. Ved levering/henting av søsken kan man avtale at man leverer et og et barn ved behov.
- Vis hensyn til hverandre, og husk at mange av barna er så små at en bilsjåfør ikke ser barn fordi barnet er i sjåførens blindsoner.

Kompetanseutvikling og satsningsområde for personalet.

Bukkspranget gårds- og naturbarnehage er med i REKOM. Rekom står for: Regional ordning for barnehagebasert kompetanseutvikling.

REKOM er en støtteordning til barnehagebasert kompetanseutvikling, der aktører fra barnehager og skoler samarbeider på nasjonalt, regionalt og lokalt nivå. Aktørene jobber sammen for å planlegge, utvikle og legge til rette for tiltak som styrker barnehageansattes profesjonelle fellesskap og kompetanseutviklingsarbeidet i hver enkelt barnehage. Bukkspranget gårds- og naturbarnehage har fått ekstern veileder fra Dronning Mauds Minne Høyskole, som vil følge oss på fortsettelsen med å jobbe for at alle ansatte i Bukkspranget gårds- og naturbarnehage skal være responsive voksne i høy grad. Vi har jobbet mye med responsiv voksen det siste året, og det henger en sterk rød tråd imellom responsiv voksen og Trygg før tre (forskningsprosjekt som var vårt forrige satsningsområde, som vi deltok på i 2019).

Vi har personalmøte/avdelingsmøte hver måned, og vi har fem planleggingsdager hvert barnehageår. Møtene/planleggingsdagene jobber vi med aktuelle temaer fra hverdagen, utviklingsarbeid, hms, evaluering og vurdering m.m.

Barnehageåret 2023/2024 deltar vi på kommunens barnehagebaserte kompetanseutviklingstiltak. Hensikten med barnehagebasert kompetanseutvikling er å utvikle barnehagens samlede kunnskap, holdninger og ferdigheter og bevege barnehagen fra individorientert til kollektiv kompetanseutvikling (Gotvassli, 2017). Kompetansehevingstiltak er rettet mot hele personalet. Gjennom barnehagebaserte tiltak som har en forankring i den pedagogiske ledelsen (pedagogisk leder og styrer), legges det til rette for felles læring og faglig utvikling for hele personalgruppen i barnehagen. Barnehagebaserte tiltak er med på å gi en felles forståelse for barnehagens overordnede mål, som gjør at det blir lettere å gjennomføre utviklingsarbeid som kan øke kvaliteten i barnehagens innhold. Alle ansatte vil få økt kompetanse innenfor områder som er avgjørende for at barnehagen skal oppfylle sitt samfunnsmandat og bidra til tidlig innsats.

Dimensjoner vi jobber med i barnehagebasert kompetanseutvikling

Kvalitet i barnehagen

Emosjonell og atferdsmessig støtte

Positivt klima

- Relasjoner
- Positive følelser
- Respekt

Negativt klima

- Negative følelser
- Negativ kontroll
- Negativ væremåte
- Alvorlig negativitet

Ansattes sensitivitet

- Oppmerksomme voksne
- Gi barna gode svar eller reaksjoner
- Tar fatt i problemer
- Barnas trygghet og trivsel

Ta barnets perspektiv

- Fleksibilitet og barnets fokus
- Støtte til medvirkning og selvstendighet
- Barnas perspektiv
- Regulering av bevegelse

Organisering av læringsmiljøet

Reguleringsstøtte

- Tydelige/klare forventninger
- Proaktive voksne
- Regulere atferd
- Barnas atferd

Effektivitet/produktivitet

- Maksimere læringstiden
- Rutiner
- Overganger
- Forberedelser

Bruk av metoder og materialer

- Aktiv tilrettelegging
- Variasjon i metoder og materialer
- Barnas aktive engasjement
- Klar hensikt/klare læringsmål

Støtte til læring og kognitiv utvikling

Konseptutvikling/Tilrettelegging for læring og utvikling

- Utforskning og resonnering
- Skape
- Integrasjon
- Knytte an til verden utenfor

Kvalitet på tilbakemeldinger

- Stillasbygging
- Feedback-loops
- Utvikle tankeprosesser
- Informasjon som fremmer dybdelæring
- Oppmuntring og bekreftelse

Språkstøtte

- Hyppige/mye samtale
- Åpne spørsmål
- Repetisjoner og utvidelse
- Selvsnakk og parallellprat
- Rikt språk

Styrket kvalitet
Sammen
er å få det til

Dimensjoner Bukkspranget gårds- og naturbarnehage jobber med i 2023/2024.

Dimensjon	Valgt fordi	Mål
<p>Organisering av læringsmiljøet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Effektivitet/produktivitet (organisering). 	<p>Dette er et av våre suksesspunkter som vi fikk full score på under observasjonen. Denne dimensjonen er grunnmuren og avgjørende for å skape rom for samspillskvalitet, derfor må vi fortsette å jobbe med denne dimensjonen, og ha den med oss i alle situasjoner.</p>	<p>Fortsette å få full score på effektivitet/produktivitet (være på 7).</p>
<p>Ansattes sensitivitet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Følge opp situasjoner som skjer. 	<p>Sensitivitet er også en grunnleggende dimensjon for de øvrige dimensjonene. Her fikk vi middels-høy score, og vi tar med denne dimensjonen for å få enda høyere score gjennom vårt utviklingsarbeid.</p>	<p>Få full score på sensitivitet (gå fra 4,66-7).</p>
<p>Kvalitet på tilbakemelding</p>	<p>Kvalitet på tilbakemelding, spesifikt stille åpne spørsmål og feedback loop (som er å skape ny forståelse gjennom læring ved å stille åpne spørsmål til barna og vente ut barnas svar) er den dimensjonen vi fikk lavest score på (middels). Denne må vi jobbe med for å øke vår kvalitet på tilbakemelding til barna.</p>	<p>Få full score på kvalitet på tilbakemelding (gå fra 3,03-7).</p>

Foreldre/foresattes evaluering av barnehagens årsplan 2022/2023

7 evalueringsskjema er besvart	Ja	Nei
- Jeg bruker årsplanen	6	1
HVIS JA PÅ SPM. 1:	6	1
- Jeg bruker årsplanen for å holde meg oppdatert på barnehagens samfunnsmandat	6	1
- Jeg bruker årsplanen for å holde meg oppdatert på hvilke klær jeg skal pakke med i barnets skiftebag	6	1
- Jeg bruker årsplanen for å holde meg oppdatert på praktisk informasjon	5	2
- Jeg bruker årsplanen for å holde meg oppdatert på planleggingsdager og andre dager barnehagen er stengt	6	1
- Jeg bruker årsplanen for å holde meg oppdatert på hva jeg kan forvente av barnehagen	6	1
- Jeg bruker årsplanen for å holde meg oppdatert på hva barnehagen forventer av meg	5	2
- Jeg foretrekker å lese årsplanen digitalt på barnehagens hjemmeside	1	1
- Jeg foretrekker å lese årsplanen i papirutgave	4	1

Hva er bra med årsplanen for 2022/2023:

- Tydelig og bra nok!
- Godt innhold, fint å se hva som er målene for barnehagen og hvilke hensyn som tas til barna.
- Super oversikt over året og når barnehagen er stengt.
- Kalender med tema, oversikt over planleggingsdager.
- Enkelt å bla frem i.
- Alt samlet på en plass.
- Oversiktlig.

Hva kunne vært gjort annerledes/mer/mindre av i årsplanen 2022/2023:

- Noe mindre format.
- Kan ha det meste digitalt.
- Skulle ha vært kalender som i 21/22.
- Kunne ha vært kortet ned.

Grønt flagg

Grønt flagg: Bukkspranget gårds- og naturbarnehage har Grønt Flagg sertifisering. Grønt Flagg er en internasjonal miljøsertifiseringsordning rettet mot barnehager, grunnskoler, videregående skoler og folkehøgskoler. Formålet med Grønt Flagg er å sikre bærekraftig utvikling gjennom miljøopplæring. Grønt Flagg er ett virkemiddel for å innføre miljøledelse og en drivkraft for miljøundervisning (Education for sustainable Development - ESD). Skolene og barnehagene organiserer miljøarbeidet og jobber med miljøprosjekter innen ulike miljøtemaer i henhold til miljøhandlingsplaner utarbeidet av enheten. Sertifiserte skoler og barnehager får rett til å heise det grønne flagget og får et miljøsertifikat til å henge på veggen. Sertifiseringen gjelder for ett år av gangen. Hvert år må det derfor sendes inn søknad om fornyet sertifisering. Dette sikrer kontinuitet i miljøarbeidet.

Miljøhandlingsplan grønt flagg 2023/2024

Bukkspranget gårds- og naturbarnehage

Periodens tema: Kompostering, avfall og gjenvinning

Beskrivelse: Avfallsmengdene som oppstår i samfunnet er økende og i takt med velferd og forbruk. De nasjonale målsettingene om avfallsreduksjon, kildesortering, gjenvinning og minst mulig ”restavfall” til deponi kan ikke nås uten kunnskap og bidrag fra den enkelte. Prosjektet tar sikte på å lære om sammenhengen mellom forbruk og avfallsmengder og hvordan riktig avfallsbehandling skal foregå.

Tidligere miljøprosjekter

Tidligere har vi hatt grisen og grønnsakshage, avfall og gjenvinning med fokus på å lære om sammenhengen mellom forbruk og avfallsmengde og hvordan riktig avfallshåndtering skal foregå, som prosjekt.

Videre planer er å lage en jordfabrikk av matavfallet vårt. Dersom jordfabrikken blir vellykket, ser vi for oss å ta det videre til grønnsakshagen som nytt temaområde neste periode. ”kompostering, avfall og gjenvinning” vil uansett fortsette som tema.

Organisering av prosjektet Det er etablert et miljøråd som består av følgende personer: Eli Storsand og Hege Skjei

Mål og delmål Målet er å benytte periodens tema til å øke bevisstheten om hvordan riktig adferd kan påvirke i viktige miljøspørsmål. Det er nødvendig å forstå hvordan vi kan produsere næringsrik jord av matavfallet vårt, og hvordan næringsrik jord kan erstatte kunstig gjødsling av blomster og grønnsaker. Prosjektet skal samkjøres med rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver..

Delmålene for prosjektet er: Kompostering

Lære om kildesortering, kompostering og gjenvinning

- Gjenvinning av barnehagens matavfall
- Vite hvordan næringsrik jord påvirker vekst av blomster og grønnsaker.

Tema for hver måned barnehageåret 2022/2023

August: Vi ønsker velkommen til nytt barnehageår.
Innkjøring- barn, foreldre og personal.
Bli kjent i ny gruppe. Vi bruker god tid til å bli kjent med hverandre i gruppa.
Forventningsavklaringer.
Innhøsting- grønnsaker/bær kultur og tradisjon.
Fjøset og dyrene våre.

September: Avfall og gjenvinning: Starte prosjektet jordfabrikk.
Innhøsting av grønnsaker og bær- kultur og tradisjon.
Uke 38 har vi beredskapsuke. Vi samtaler med barna om brannvern, førstehjelp og politi. Vi blir kjent med Bjørnis i et pedagogisk opplegg om brannvern for barn og Henry i et pedagogisk opplegg om førstehjelp for barn.
Vennskap og samarbeid.
Fjøset og dyrene våre.

Oktober: Avfall og gjenvinning: Prosjekt jordfabrikk.
Høsten: Klær, vær, temperatur og farger. Hva skjer i naturen om høsten?
Vi rydder opp i grønnsakshagen og fuglekasser.
Vennskap og samarbeid.
Fjøset og dyrene våre. Vi gjør klart i fjøset til dyrene skal inn.

November: Avfall og gjenvinning: Prosjekt jordfabrikk.
Juleverksted.
Fugleforing, lage fuglemat.
Vennskap og samarbeid.
Fjøset og dyrene våre.

Desember:
Avfall og gjenvinning: Prosjekt jordfabrikk.
Tradisjonsformidling.
Adventssamlinger.
Vennskap og samarbeid.
Fjøset og dyrene våre.

Januar:
Avfall og gjenvinning: Prosjekt jordfabrikk.
Forme snø, fryse vann.
Vinteraktiviteter.
Vinterfugler og foring.
Spør og sportegn.
Vennskap og samarbeid.
Fjøset og dyrene våre.

Februar
Avfall og gjenvinning: Prosjekt jordfabrikk. Forkultur, såing.
Samefolkets dag 06.februar.
Vinterfugler og foring.
Spør og sportegn.
Vinteraktiviteter.
Trollfest.
Vennskap og samarbeid.
Fjøset og dyrene våre.

Mars:
Avfall og gjenvinning: Prosjekt jordfabrikk, kjøkkenhage, såing.
Påskeverksted, påskebudskap.
Vinteraktiviteter.
Vennskap og samarbeid.
Fjøset og dyrene våre.

April
Avfall og gjenvinning: Prosjekt jordfabrikk.
Vårtegn.
Våronn.
Trekkfugler.
Vennskap og samarbeid.
Fjøset og dyrene våre.

Mai
Avfall og gjenvinning: Prosjekt jordfabrikk, såing, planting ute.
Øver oss til 17.mai.
Insekter.
Vennskap og samarbeid.
Fjøset og dyrene våre.

Juni
Avfall og gjenvinning: Prosjekt jordfabrikk.
Insekter.
Sommer og vannaktivitet.
Vennskap og samarbeid.
Fjøset og dyrene våre.

Juli
Sommer og vannaktivitet.
Vennskap og samarbeid.
Dyrene våre på beite.
Sommerferie uke 28, 29 og 30

Datoer å huske barnehageåret 2023/2024

August

Planleggingsdag
Mandag 14.august

September

Beredskapsuke uke 38

Oktober

Skolerutas høstferie uke
41: 9.-13.oktober
Husk gi beskjed om
barnet tar fri i høstferien.

November

Planleggingsdag onsdag
29.november

Desember

Planleggingsdag
Fredag 22.desember

Januar

Åpner tirsdag 02.januar

Februar

Skolerutas vinterferie
uke 8, 19.-23.02. Husk
å gi beskjed om barnet
tar fri i vinterferien.

Mars

Planleggingsdag
Fredag 08. mars

April

Påskeferie, barnehagen stengt
25.mars – 01.april

Mai

Barnehagen stengt:
01.mai: Arbeidernes fridag
09.mai: Kristi Himmelfart
10.mai: Planleggingsdag
17.mai: Grunnlovsdag
20.mai: Andre pinsedag

Juni

Juli

Barnehagen stengt uke 28, 29
og 30.
08.juli-29.juli.